

Tekst:
Albert Vliegthart
De Vlinderstichting

“Er zijn nog nooit zo weinig vlinders gezien”. De Vlinderstichting sloeg begin juni alarm en kwam daarmee volop in de media. En inderdaad: als je buiten kwam, waren er bijzonder weinig vlinders te zien. Onze database bevestigt dat nog eens. “Zou er dan wel genoeg te melden zijn in deze opmerkelijk?”, vroeg ik me af. Het meest verontrustend is dat deze trend zich ook voordeed in het buitenland; Spanje, Frankrijk, Griekenland, doorgaans niet de minste vlinderlanden. Hier zitten wel de verschillende soorten, maar in bijzonder lage aantallen. Wat zou er toch aan de hand zijn?

Wat brengt de zomer?

Ondanks de lagere aantallen zilveren maan in de laagveengebieden, werd deze soort teruggevonden in de Bruuk, waar de soort in 1995 is uitgestorven. Zeer opmerkelijk was het relatief hoge aantal vlinders, wat doet vermoeden dat de soort (illegaal) is uitgezet. Desondanks wel goed om te zien dat het leefgebied weer geschikt lijkt voor deze karakteristieke soort.

Het is niet te zeggen wat de zomer nog gaat brengen. Het lijkt erop dat sommige soorten wat later op gang komen. Bij het schrijven van deze Opmerkelijk (begin juli) lijken de witjes nog afwezig, is het bont zanddoogje nog maar net aan de tweede generatie begonnen en willen de icarusblauwtjes, zwartsprietdikkopjes en landkaartjes maar langzaam op gang komen. Maar in de zomer kan nog van alles gebeuren. Zo zijn er nu al grote weerschijnvlinders gemeld op diverse plekken buiten de bekende gebieden en lijkt de kleine ijsvogelvlinder het dit jaar goed te doen. Maar het meest opvallend zijn de enorme aantallen eikenpages, die veel laag en op de grond worden gezien, terwijl ze normaal verscholen in de bomen leven. Op sommige plekken vliegen er tientallen bij elkaar!

Rudy Offerreins

Rudy Offerreins vond vier grote weerschijnvlinders op een nieuwe locatie in Zuid-Oost-Friesland. Deze vlinder drinkt nectar op een braam, iets wat weerschijnvlinders zelden doen!

Albert Vliegthart

De ontdekking van twee kleine populaties hoogveenglanslibel brengt het totaal aantal populaties in Nederland op zeven.

Op de landelijke waarnemersdag (21 juni) in het Noord-Hollands duinreservaat werden 18 soorten dagvlinders gezien, al waren de aantallen ook deze dag bijzonder laag. Speciale aandacht ging uit naar de duinparelmoervlinder en de bruine eikenpage. Voor deze laatste soort werkt De Vlinderstichting aan een beschermingsplan voor de provincie Noord-Brabant. Hiervoor worden ook de waarnemingen uit het vlinderbestand gebruikt en werd met deze informatie op enkele 'oude' locaties de soort gelukkig nog aangetroffen.

Het gaat met de libellen in Nederland een stuk beter dan met de vlinders. Vorig jaar werden veel vuurlibellen gezien in het voorjaar. Dit jaar iets minder maar nog altijd bovengemiddeld. Collega Jaap Bouwman ontdekte twee nieuwe populaties van de hoogveenglanslibel in Overijssel. Het vermoeden dat de gevlekte glanslibel een populatie in de Achterhoek heeft is dit jaar bevestigd. Een zomersoort als het geelsprietdikkopje is tegenwoordig een zeldzame vlinder in Nederland. Helaas worden nog altijd veel vergissingen gemaakt met de determinatie van deze lastige soort. Om de kwaliteit van ons waarnemingenbestand te waarborgen, wordt iedereen gevraagd zijn waarnemingen goed te documenteren: sluit groot dikkopje even uit, door op de vlekjes te letten; probeer de onderkant van het uiteinde van de antennen te bekijken en probeer een foto te maken, voeg hem bij de waarneming, zelfs als hij onscherp is. Zo hopen we een beter beeld te krijgen van deze soort.

Tot slot de opmerking dat terreinbeheerders extra toezicht gaan houden op populaire kwetsbare vlinderplekken. Diverse waarnemers blijken soms de regels niet helemaal in acht te nemen, als het gaat om betreding. In hun enthousiasme om een mooie plaat te schieten of de vlinders beter te bekijken, wordt de vegetatie wel eens te zwaar belast of worden mierennesten per ongeluk vertrapt. We begrijpen dit, maar willen daarom dringend verzoeken om hier toch met zorg om te gaan en terughoudendheid te betrachten om de laatste vindplaatsen niet onnodig te beschadigen.